

Motion till riksdagen

1985/86:L276

Gullan Lindblad m. fl. (m, fp, c)

Bättre patientförsäkring

Landstingens patientförsäkring har nu fungerat i tio år. Den har inneburit att landstingens skyldigheter i form av ersättning eller skadestånd till människor som lidit skador i sjukvården övertagits av ett konsortium bestående av Skandia, Trygg-Hansa, Länsförsäkringar och Folksam.

Försäkringsvillkor och ersättningspraxis följer i stort praxis för svenska försäkringar och skadestånd. Bestämmelserna har justerats, senast 1985, för att i någon mån minska antalet anmälda fall, som ökat märkbart. Därvid har t. ex. självrisken för patienterna höjts.

Försäkringen finansieras genom avgifter från landstingen; kostnaden var 1984 omkring 85 milj. kr.

Kritik har allt oftare framförts mot försäkringens praxis. Patienterna får ofta vänta länge på ersättningsbeslut. Det är svårt att driva sin sak hos försäkringskonsortiet.

Ersättningsbeloppen har ofta bedömts som små, i synnerhet i de fall patienter har varit så svårt skadade att de själva bedömts sakna möjligheter att tillgodogöra sig ersättningen.

Det finns upprörande fall, där man från patientförsäkringen uttalat, att den skadade varit alltför dålig för att kunna tillgodogöra sig ersättningen. I dessa fall borde det vara självklart att de anhöriga finge ett bättre stöd för att anpassa sitt liv till nya villkor och för att kunna ge den skadade bästa möjliga omsorg.

Den information landstingen erhållit från konsortiet uppges ha varit knapphändig. Det är svårt – om inte omöjligt – att utläsa ärendebalanser eller väntetider ur konsortiets förvaltningsberättelser.

Visserligen får patientskadenämnden, som bedömer svårare fall, information och överblick, men insynen anses vara liten för de landsting som finansierar försäkringen.

Konsortiet, bestående av Sveriges största försäkringsbolag, har under en tioårsperiod således haft monopol på denna försäkring. Det måste därför vara av stor vikt att all tänkbar kontroll och granskning underlättas, så att patienterna inom landstingens sjukvård får ett så gott skydd som möjligt för de resurser sjukvårdshuvudmännen ställer till förfogande.

När det gäller patienters väntetid måste man naturligtvis ta hänsyn såväl till vikten av kort väntan som till möjligheten att göra en grundlig och kompetent undersökning av patientens medicinska problem. Emellertid är ofta största delen av väntetiden just rent väntande, väntan på att utsedda läkare har tillfälle att undersöka eller komma med utlåtanden. Det bör finnas möjligheter att minska dessa vänteperioder.

Dessutom anser vi att preskriptionstiden för patientförsäkringen är för kort. Den är nämligen bara tre år. Egentligen borde den tiden sammanfalla med preskriptionstiden för skadeståndslagen och således vara tio år.

Mot. 1985/86
L276

Det bör vara ett övergripande samhällsintresse att ha en väl fungerande patientförsäkring. Dagens patientförsäkring måste förbättras väsentligt om den skall uppfattas positivt och väl fungerande av allmänheten.

Ett problem för många patienter är i dag att man inte har möjlighet till rättshjälp i patientskadeärenden. Detta hindrar många från att föra sin talan i sådana ärenden. I denna fråga hänvisas till motion 1985/86:Ju724 av Siri Häggmark m. fl. (m, fp, c, vpk, s).

Hemställan

Med stöd av det ovan anförda hemställer vi

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en utredning bör göras rörande patientförsäkringens praxis, belopp och väntetider under de gångna tio åren,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att informationen om patientförsäkringen bör förbättras,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att ersättningsreglerna för svåra skadefall bör ses över,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att väntetiderna vid ersättningsbeslut bör förkortas,
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en längre preskriptionstid inom patientförsäkringen.

Stockholm den 27 januari 1986

Gullan Lindblad (m)

Siri Häggmark (m)

Britta Hammarbacken (c)

Margitta Edgren (fp)